

okraja z zadovoljnostjo utešiti, ker kaže, da se za šolo, učitelstvo in njegovo delovanje v šoli začenejo zanimati tudi drugi sloji, ki imajo dostikrat priliko in voljo s svojo vplivno besedo marsikaj doseči, kar je šoli in učitelstvu v ugled, narodni naobrazbi pa v korist. Seveda so še tudi kraji, ki so učitelju pekel, ali pa kjer se za „školnika“ zanimajo en mesec pred veselico. Nadalje se je zborovanja tudi udeležil g. gimn. abit. iz Varaždina g. Jak. Hrga ter častni član okrajnega učit. društva ormoškega, znani hrvaški pisatelj, rodom Slovenec, g. Dav. Trstenjak, ravnatelj višje dekleške šole v Gospiču. Zadnjemu so zborovalci na pozdrav g. predsednika naredili navdušeno priznalno ovacijo. Obljubljeno podavanje o telegrafiji brez žic je meralo odpasti, ker se isto brez inženerja Ljubše ni moglo vršiti. A imeli smo pa za to drugo — žensko moč, ki nam je brez zvezka v rokah podala jasno sliko o zadnjem učiteljskem izletu iz Brežic v Zagreb. Gospodična Julika Valentinčič je strla led, pokazala, da znajo tudi gospodične dobro in gladko govoriti v zborovanjih. Gospodična Valentinčič je v svojem govoru opisala zanimivo, a tožno potovanje v Zagreb, nam pripovedovala, kako so bili pozdravljeni na različnih postajah, kako sprejeti v Zagrebu. Pravila nam je različne žalostne, pa tudi prijetne dogodiljaje, ki jih je doživela z drugimi tovarišicami in tovariši že na poti in potem v Zagrebu.

Gosp. Martin Šalamun je svoj govor o geometričnem oblikoslovju častno rešil. Prosi se, da se prihodnjič zopet katera gospodična oglasi. Saj ni treba dosti; parola: Le preveč nikar! in sicer dne 6. avgusta pri Sv. Lenartu; kamor prav prijazno vabi gospod Ivan Kosi.

Goriško.

Redni občni zbor tolminskega učiteljskega društva zboruje dne 4. avgusta t. l. ob 9. uri v prostorih šolskega poslopja v Boveu s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Prememba pravil. 3. Poročilo tajnika. 4. Dopisi. 5. Poročilo blagajnika. 6. Volitev društvenega odbora. K polnoštevilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

Književnost in umetnost.

„Popotnik“ prinaša v 7. številki to-le vsebino: 1. Fr. Hubad: Kranjski pristaši formalnih stopenj in njih kritik. — 2. V. Bežek: O formalnih in didaktičkih stopnjah in pa o razvijajoče-upodabljačem ponku. — 3. D. P.: Nekaj o ponku v oddelkih. — 4. Iv. Šega: Pedagoški utrinki (LXXIII.—LXXVI.). — 5. Književno poročilo. — 6. Razgled. Pedagoški paberki. Kronika. — Ta številka „Popotnika“ nam kaže, da je postal boj za formalne stopnje do skrajnosti resen, torej boj na življenje in smrt. Saj je prav! Ljudje naj pokažejo, kaj in koliko znajo. Čez toliko in toliko let se bodo bojevali za druge stvari!

Mali vitez (Pan Volodijevski). Tega Sienkiewiczzevega romana v Podravskega prevodu je izšel doslej že 14. zvezek. Cena vsakemu zvezku 40 h.

Vestnik.

Osebnosti. G. dr. Vladimir Levec, sin g. ravnatelja Frančiška Levca, je imenovan izrednim profesorjem nemške pravne zgodovine na nemško-francoskem vseučilišču v Švici. Novi profesor je star šele 26 let. Nemci nam oponašajo, da nimamo za slovensko vseučilišče sposobnih mož. Seveda jih nimamo, ker si morajo drugod iskati kruha, ker ga jim avstrijska vlada ne da na domačih tleh. Mlademu profesorju naše iskrene čestitke! — Profesorja na ljubljanskem učiteljskem, gg. Funtek in Sucher, sta pomaknjena v VIII. činovni razred. — Ravnatelj Frančišek Levec je imenovan deželnim šolskim nadzornikom za Kranjsko, deželni šolski nadzornik Peter Končnik pa je premeščen v isti lastnosti na Štajersko.

† Matevž Žužek. Umrli je, ko je iskal zdravje v svojem rojstnem kraju, v Velikih Laščah, Matevž Žužek, ki je dovršil ljubljansko učiteljsko, prebil potem eno leto pri vojakih ter se naposled posvetil igralski umetnosti. Igral je nekaj časa v ljubljanskem gledališču, zadnja leta pa je bil režiser „Dramatičnega društva“ v Trstu, kjer si je pridobil za razvitek slovenskega gledališča na periferiji mnogo zaslug. Bil je ljubezniv in dovtipen družabnik ter spreten igravec, ki bi se gotovo razvil do pravega umetnika, da ni upihnila smrt tako zgodaj luči njegovemu mlademu življenju. P. v. m.!

Odlikovanje. Na Črnučah pri Ljubljani je občinski odbor soglasno zvolil šolskega voditelja g. Jožefa Gregorina svojim častnim članom za premnoge zasluge, ki si jih je pridobil za tamošnjo šolo in občino v petindvajsetih letih svojega službovanja in plodonosnega delovanja. Torej se vendar še dobe ljudje, ki znajo dostojno ceniti učiteljevo delovanje. Svojemu vrlemu tovarišu iskreno čestitamo!

Danes tako — jutri drugače! Konstatujemo samo to, kar se je resnično zgodilo. Višje šolske gosposke vedno priporočajo nadaljno izobrazbo učitelstva. Učitelstvo samo hrepeni po nji in žrtvuje zanjo mnogo časa, denarja pa toliko, kolikor največ more spričo svojih sijajnih dohodkov. Neka učiteljica na Krauskem (ime kraja in učiteljice je našemu uredništvu dobro znano) je prosila v lanskih počitnicah za dopust, da bi na lastne stroške obiskovala dunajski pedagogij, torej da bi tudi s svojim denarjem plačevala svojo namestnico, ker se razume ob sebi, da nimajo denarja za našo nadaljno izobrazbo. (Opozarjamo samo na famozne 4 krone!) Ali kaj se je zgodilo? Tisti, ki bi morali pospeševati nadaljno izobrazbo učitelstva, zlasti če jih ne stane niti vinarja, so zavrnili učiteljico prošnjo s čudovito motivacijo, da nam ni treba učenih učiteljic. Učiteljica je torej morala ostati doma. Potem so začeli s pripravami za izobrazbeni kurz kranjskega učitelstva. Te priprave so dozorele tako daleč, da tistega kurza sploh ne bo. V nervoznem pričakovanju, kaj bo in česa ne bo, se je bližalo šolsko leto h koncu, in dotična učiteljica je zopet prosila za dopust, ker živi v prijetni nadeji, da je našim gosposkam ne samo v teoriji, temveč tudi v praksi res kaj do tega, da se učitelstvo nadalje izobrazuje. Kako se pa glasi sedaj rešitev učiteljice prošnje? Sedaj ji je dovoljen dopust, toda samo pod pogojem, ako dobi dotična učiteljica staro, izkušeno namestnico, ki bi seveda morala pustiti svojo službo ter iti njo suplirat za 66 K 66 h na mesec. Da pa ni na svetu lažje izvedljivega pogoja kakor je ta, je vsakemu človeku jasno in umljivo, torej tudi vsakdo z dotično učiteljico vred ve, da ne bo na ta način in ob takem pospeševanju nadaljne izobrazbe učitelstva nikoli obiskovala predavanj na dunajskem pedagogiju. Da je tako ravnanje popolnoma konsekvantno, da docela odgovarja „modernim“ naziranjem gotovih krogov, da naposled tudi sodi v razsvitljeni XX. vek, ni treba posebej povdariti. Iz veselega srca vzklikamo samo: Srečno učitelstvo, ki te vladajo taki prijatelji! —

Nikdar nimamo miru! Leto in dan je upreženo učitelstvo v delo in napore, a v počitnicah mu ne dajo miru! Našim čitateljem so še gotovo v spominu boji, ki smo jih imeli s prireditelji duhovnih vaj za učitelje. Teh sedaj — hvala Bogu — ni več. A ljubljanske nune še ne mirujejo. Sedaj vabijo učitelje k duhovnim vajam, ki bodo trajale od 30. t. m. do 3. kimovca v ljubljanskem nunnskem samostanu. Nam je sicer enako, ali se udeleži teh duhovnih vaj katera naših kolegij, ali se jih ne vdeleži nobena, rečemo pa, da bi bil zadnji slučaj najlepši odgovor, da učiteljsstvu ni treba duhovnih vaj, kakor jih ni treba drugim stanovom. Kje stoji vendar zapisano, da bi morali na migljaj ljubljanske šenklaške gospose ali ljubljanskih nun hiteti k izpovednicam in igrati žalostno ulogo spokornih grešnikov, kadar se to drugim zljubi? Kakor moramo sami tudi v počitnicah skrbeti, da ne pocepamo od gladu in pomanjkanja, tako bomo tudi sami brez podpore ljubljanskih nun in družih farizejev poskrbeli za svoj dušni blagor. Zato nas pustite lepo v miru in bodite lepo zase po-božni, kakor bomo tudi mi zase! Sicer smo pa mnenja, da